

मणिवैदूर्यचित्रास्ताः कार्त्तस्वरविभूषिताः । सर्वर्तुकुसुमाकीर्णाः सर्वगन्धाधिवासिताः ।

यदुसिंहाः शुभैर्जुष्टाः शकुनैः स्वर्गवासिभिः ।

इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्वणि भानुमतीहरणे सप्तचत्वारिंशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १४७ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ रेमे बलश्चन्दनपङ्कदिग्धः कादम्बरीपानकलः पृथुश्रोः । रक्तेक्षणे रेवतिमाश्रयित्वा प्रलम्बवाङ्मः
खलितः प्रयातः ।

नीलाम्बुदाभे वसने वसानश्चन्द्रांशुगौरो मदिराविलासः । रराज रामोऽम्बुदमथ्यमेत्य संपूर्णविम्बो भगवानिवेन्दुः ।

वामैककर्णमलकुण्डलश्रोः स्मेरं मनोज्ञाञ्जकतावतंसः । तिर्यक्कटाक्षं प्रियया मुमोद रामो मुखं चार्वाभिवोचमाणः ।

अथाज्ञया कंसनिकुम्भश्चेरुदाररूपोऽप्सरसां गणः सः । द्रष्टुं मुदा रेवतिमाजगाम बलालयं स्वर्गसमानमृद्ध्या ।

तां रेवतीञ्चाप्यथ वाऽपि रामं सर्वा नमस्कृत्य वराङ्गयन्त्यः । वाद्यानुरूपं ननृतुः सुगाव्यः समन्ततोऽन्या जगिरे च सम्यक् ।

चक्रुस्तथैवाभिनयेन लब्धं यथावदेषां प्रियमर्थयुक्तं । हृद्यानुकूलञ्च बलस्य तस्य तथाज्ञया रेवतराजपुत्र्याः ।

चुकुर्दुरन्याश्च तथैव तासां तद्देशभाषाकृतिवेशयुक्ताः । सहस्रतालं ललितं सलोलं वराङ्गनाः सर्व्वरतावृताङ्गाः ।

सङ्कर्षणाधोक्षजनन्दनानि सङ्कीर्त्तयन्त्योऽथ च मङ्गलानि । कंसप्रलम्बादिबध्नाश्च रम्यं चाणूरघातञ्च तथैव रङ्गे ।

यशोदयाथ प्रयितं यशोऽथ दामोदरत्वञ्च जनार्दनस्य । बधं तथाऽरिष्टकधेनुकाभ्यां व्रजे च वासं शकुनीबधञ्च ।

यथा च भग्नौ यमलार्जुनौ च सृष्टिं वृकाणामपि कालयुक्तां । स कालियो नागपतिर्हृदे च कृष्णेन दान्तश्च यथा दुरात्मा ।

शङ्खं हृदादुद्धरणञ्च वीर पद्मोत्पलानां मधुसूदनेन । गोवर्द्धनेऽर्थे च गवां धृतोऽभूद्यथा च कृष्णेन जनार्दनेन ।

कुब्जां यथा गन्धकपेषिकाञ्च कुब्जलक्ष्मीनां कृतवांश्च कृष्णः । अवामनं वामनकञ्च चक्रे कृष्णो यथात्मानमजोऽप्यनिन्द्यः ।

सौभप्रमाथञ्च हलायुधत्वं बधं परस्थाप्यथ देवशत्रोः । गान्धारकन्या वहने नृपाणां रथे तथा योजनमूर्जितानां ।

तथा सुभद्राहरणे जयञ्च युद्धे च बालाहकजम्बुमाले । रत्नप्रवेकञ्च युधाजितैर्यत् समाहृतं शक्रसमचमासीत् ।

एतानि नान्यानि च चारुरूपा जगुः स्त्रियः प्रीतिकराणि राजन् । सङ्कर्षणाधोक्षजहर्षणानि चित्राणि चानेककथाश्रयाणि ।

कादम्बरीपानमदेत्कटस्तु बलः पृथुश्रोः स चुकूर्द् रामः । सहस्रतालं मधुरं समञ्च स भार्य्याया रेवतराजपुत्र्या ।

तं कूर्द्मानं मधुसूदनः स दृष्ट्वा महात्मा हर्षान्वितास्ताः । चुकूर्द् सत्या सहितो महात्मा बलस्य धीमान् हर्षागमार्थं ।

समुद्रयात्रार्थमथागतश्च चुकूर्द् पार्थो नरलोकवीरः । कृष्णेन साङ्ख्यं मुदितश्चुकूर्द् सुभद्रया चैव वराङ्गयन्त्या ।

गदश्च धीमानय सारणश्च प्रद्युम्नशाम्भौ नृप सात्यकश्च । सात्राजितीस्रनुरुदारवीर्य्यः स चारुदेष्णश्च सचारुरूपः ।

वीरौ कुमारौ निशठोल्मुकौ च रामात्मजौ वीरतमौ चुकूर्दतुः । अक्रूरसेनापतिशङ्खश्च तथाऽपरे भैमकुलप्रधानाः ।

तद्यानपात्रं ववृधे तदानीं कृष्णप्रभावेण जनेशपुत्र । आपूर्णमापूर्णमुदारकीर्त्तं चुकूर्दयद्भिर्नृपभैममुखैः ।

तैराप्रसक्तैरतिकूर्द्मानैर्यदुप्रवीरैरमरप्रकाशैः । हर्षान्वितं वीर जगत्तथाऽभूच्छ्रेमुश्च पापानि नरेन्द्रसूनाः ।

देवातिथिस्तत्र च नारदोऽथ विप्रः प्रियार्थं मधुकेशिशत्रोः । चुकूर्द् मध्ये यदुसत्तमानां जटाकलापागलितैकदेशः ।

रासप्रणेतो धुरि राजपुत्र स एव तत्राभवदप्रमेयः । मथ्यञ्च गत्वा स चुकूर्द् भूयो हेलोविकारैः सविडम्बिताङ्गैः ।

स सत्यभामामथ केशवश्च पार्थ सुभद्राञ्च बलञ्च देवं । देवीं तथा रेवतराजपुत्रीं सन्दृश्य सन्दृश्य जहास धीमान् ।

तां हासयामास स धैर्य्ययुक्तास्तैस्तेरूपायैः परिहासशीलः । चेष्टानुकारैर्हंसितानुकारैर्लीलानुकारैरपरैश्च धीमान् ।